

Izvješće o nastupu izvornih skupina na
27. Smotri izvornog folklora Karlovačke županije
Igra kolo 2023.

Ogulin, 4. lipnja 2023.

IGRA KOLO

Smotra izvornog folklora Karlovačke županije

IGRA KOLO

27. SMOTRA IZVORNOG FOLKLORA KARLOVAČKE ŽUPANIJE 2023.

Članovi KUD-a "Sv. Jura" Dreganić

PROGRAM

ZAKUD
KARLOVAČKE ŽUPANIJE

og
turistička zajednica
općine
ogulin

Poštovani,

ovim putem želimo vam još jednom čestitati na odličnim nastupima i zahvaliti što ste uvelike doprinijeli 27. Smotri izvornog folklora Karlovačke županije Igra kolo 2023. čiji su se glavni nastupi održali 4. lipnja 2023. godine.

Komisija za ocjenjivanje nastupa folklornih skupina, te umjetničku pomoć organizacije 26. Smotre izvornog folklora Karlovačke županije Igra kolo 2022. u sastavu:

Tomislav Habulin, predsjednik

Katarina Bušić, članica

Iva Niemčić, članica

organizatoru Pučkom otvorenom učilištu Ogulin dostavila je dana 15. lipnja 2023. Izvješće o nastupu izvornih skupina na 27. Smotri izvornog folklora Igra kolo 2023. koje Vam dostavljamo u prilogu.

Svim izabranim Društvima koja će predstavljati Karlovačku županiju na gostujućim smotrama u 2023. i 2024. godini čestitamo i ovim putem Vas obavještavamo da ćemo organizatorima i vama ponaosob dostaviti uputnice za navedena gostovanja.

U nastavku teksta donosimo Izvješće.

S poštovanjem

Organizacijski odbor Igra kolo 2023.

TOMISLAV HABULIN

thabulin1@gmail.com

Zagreb, 12. lipnja 2023.

Glazbeni osvrt na 27. smotru izvornog folklora Karlovačke županije 2023.

U Ogulinu je u prostoru Gradske sportske dvorane na dan, 4. lipnja 2023. godine održana 26. smotra izvornog folklora Karlovačke županije *Igra kolo*. Dislociranje Smotre iz prirodnog ambijenata dvorišta Frankopanske kule ove godine uvjetovano je nepovoljnim vremenskim uvjetima. Organizator Smotre i ove godine je Pučko otvoreno učilište Ogulin pod vodstvom entuzijastične ravnateljice Blanke Poljak Franjković kojoj kao i cijelom timu valja čestitati na odličnoj organizaciji cijele manifestacije. Na Smotri se predstavilo dvadeset osam od dvadeset i devet kulturno umjetničkih društava. Nastupi grupa realizirali u jednom terminu, što se članovima povjerenstva i samim organizatorima kao i izvođačima čini malo predugačko. Stoga je sugestija vrijednim organizatorima da do godine pokušaju smotru organizirati kao cjelodnevnu manifestaciju sa dvije centralne priredbe u dva termina. Jedan termin u jutarnjim satima, a drugi u poslijepodnevnom vodeći računa da na svakoj od priredbi nastupi podjednak broj izvođača (skupina). Pisani trag smotre i aktivnosti kulturno-umjetničkih društava Karlovačke županije prati dobro dizajnirani katalog koji posjetiteljima Smotre i sudionicima nudi osnovne podatke o sudionicima uz pripadajuće fotografije. Program smotre spretno je i elokventno vodila šarmantna voditeljica koja je pratila dinamiku programa koji je tekao bez zastoja. Akustički i dekorativni ambijent bili su odlično uklopljeni u prostor sportske dvorane. Majstor tona vješto se maksimalno pokušao prilagoditi tehničkim zahtjevima svake izvođačke skupine. Na trenutke je zbog jake dolazilo do mikrofonijske, što je kod ovakvih manifestacija bez prethodne tonske probe neizbježna. Programi domaćih izvođača su bili dobro režirani, a izvedbe optimalnog trajanja i proporcija. Ove godine osim domaćih grupa iz Karlovačke županije koje su pokazale svoje zavičajne folklorne tradicije, nastupile su i četiri gostujuće skupine. Skrećem pozornost da pri odabiru gostujućih skupina treba pripaziti da te skupine budu reprezentativni predstavnici svojih županija i lokalnih sredina. Ove godine nastupi gostiju bili su predugački, posebice KUD Mihovljan, Mihovljan i KUD Dvigrad, Kanfanar. Nastup KUD-a Bribir, Bribir osim nepovezanih dijelova obilježila je elementarna scenska greška, a to je da plesači u plesu sa scene izlaze leđima okrenuti publici. Jedina skupina koja je opravdala svoje gostovanje i razinu bili su izvođači KUD-a *Dangubice*, Kuterevo. Regionalne smotre folklora počivaju na entuzijazmu i pozitivno natjecateljskom suhu sudionika koje uz pomoć stručnjaka potiču razvoj, očuvanje, obnovu i živu baštinu folklornih tradicija. S tim u smislu održavanje Smotre izvornog folklora Karlovačke županije ima snažan utjecaj na kontinuitet žive baštine i opravdava njezino održavanje tako da potiče rad lokalnih kulturno-umjetničkih društava. Ujedno pojedince potiče na istraživanje i čuvanje tradicijske kulturne baštine s tendencijom obnove i realizacije iste te njezinom scenskom uprizorenju kao i predstavljanjem široj javnosti. Nakon održane smotre sa voditeljima skupina i članovima stručnog povjerenstva u sastavu Bušić – nošnje, Habulin – glazba, Niemčić – ples održanje je konstruktivni kratki razgovor. Veseli činjenica da voditelji skupina s zanimanjem i pažnjom prate osvrt članova stručnog povjerenstva kao i njihove sugestije koje potom primjenjuju u radu što je ogleđa u izvrsno priređenim folklornim točkama i programima. Na kraju svim izvođačima, organizatorima zahvaljujem i čestitam na izvrsno

odrađenom poslu. Bez imalo podilaženja mogu konstatirati da je Smotra izvornog folklora Karlovačke županije izvanredni kulturni događaj u gradu Ogulinu i cijeloj Županiji. Obzirom na to da sam Smotru pratio u svojstvu člana stručnog povjerenstva zaduženog za glazbu, dopustite mi da se u daljnjem tekstu osvrnem na ovogodišnje izvedbe sudionika Smotre.

KUD "Klek", Ogulin

Darovita mlada počimalja vodi melodiju obrednog napjeva dok ostale pjevačice u skupini slažu skladno troglasje. U daljini dolazi skupina muškaraca srčano izvodeći napjev. Pridružuju im se žene udvostručavajući prateću dionicu muških glasov. Dijalog. Brojna skupina pjevača plesača. Lipa naša goro zelena - intonacijski precizno i točno žensko pjevanje. *Alaj pitaju me otkud jesam* - mješovito pjevanje, samostalno razvedene pjevačke dionice, žena i muškaraca dobro balansiranih glasova. Šetano kolo izvode a capella. Deset tamburaša izvode Staro kolo u izvrsno pogođenom tempu. Nadogradnja se nastavlja kolom *Miščena* u izvrsnoj vokalno – instrumentalnoj izvedbi. Mali raspad svirača na prijelazu na kolo Oj Ivice. Za kraj *Oguline da ti nije Kleka* izvedeno srčano sa odličnom energijom. Odlična energija i raspoloženje tijekom cijele folklorne, glazbeno bih rekao obrađene, točke. S glazbenog aspekta ova je točka na granici između izvornog i koreografiranog folklora.

KUD "Korana", Slunj

Sedam svirača čini glazbeni sastav. Dijalog među izvođačima na početku izvedbe. Napjev započinje darovita počimalja zrelije životne dobi a pridružuje joj se ostale pjevačice u skupini starije životne dobi. Isti napjev preuzima mlada darovite počimalja koja unosi srčanost i novu poletnu energiju. Samičar nastavlja svirkom kola uz kozaricu a u izvedbu se pridružuju žene. Uz profinjenu svirku kozarice samičar lijepo i pjeva. Bećarac uz svirku tamburaša prelazi u kolo *Kukunješće*. Berdaš vidi melodiju napjeva, ostali se pridružuju ostali daroviti pjevači plesači izvrsnom energijom. Svirka je korektna. Na početku malo neprecizan početak ali zatim zadovoljavajuće. Melodiju napjeva nakon muških zapjeva preuzimaju mlade darovite i perspektivne počimalje konkretno i sigurno. Sviračko kolo nastavlja se u dobrom raspoloženju uz jako dobro pjevanje muškaraca i žena. Za kraj Bećarac uz kozaricu. Sveukupno izvrstan nastup i raspoloženje. Čestitam!

KUD "Mostanje", Karlovac

Glazbeni sastav čine: harmonika, dva braća, kontrabas i beglajt (bugarija). *Voleli se Ivica i Mara* - skladan i lijep ženski duet na početku. Krasno upareni glasovi žena. Napjev se nastavlja u izvedbi darovitih pjevačica ženskog zbora, čisto intonacijski i jasno dikcijski. Đikalica, profinjena svirka glazbenog sastava kod kojeg Harmonika ne dominira (bravo!) Berdaš na kontrabasu svira malo čudne harmonijske konstrukcije (krive tonove). Čudna je melodija bas dionice. *Rašpa* - odličan početak i dobro pogođen tempo. Harmonika preuzima melodiju od bračeva (otela se kontroli). Poljka - šteta što je harmonika počela dominirati, bračevi i ostala glazbala u drugom planu. Drmeš - malo nespretan početak. Bračevi dobro krenu no zatim preuzima harmonika sa čudim šaranjem i melodijskim ukrašavanjem preuzima glavnu ulogu. Pohvala za rozganje u kolu.

KUD "Sv. Juraj", Draganić

Sedam glazbenika čini tamburaški glazbeni sastav s violinom. Izvrsno pjevanje starinske pjesme

Stal se jesam rano vjuto u odličnoj muškoj izvedbi. Srčano i energično. Daroviti pjesmovođa vodi napjev ostali izvode precizno dionicu pratećeg glasa stvarajući skladno dvoglasje. Šebešićka – žensko šetano kolo intonacijski precizno u nešto mirnijem tempu nego li smo naučili čuti i vidjeti. Skladno pjevanje. Muški izvode Čardaš na češalj koji se izvrsno potopio se u još bolju instrumentalnu izvedbu koju je povela maestralna egedašica. Ostali svirači skladno prate tempo zaokružujući glazbenu sliku. Drmeš u nešto mirnijem tempu sa odličnim sa izvrsnim solističkim pjevanjem. Bravo!

FA “Ivan Mažuranić”, Karlovac (koreografirani folklor, jedini predstavnik)

Koreografirana izvedba. Sedam tamburaša čini glazbeni sastav. Solističko pjevanje na početku točke – darovita solistica zvonkog glasa (posamić). *Ej tiho pliva* – daroviti solista izvrsna izvedba pridružuju mu se trojica darovitih muškaraca izvodeći prateći glas, nadogradnja se nastavlja dodavanjem ženskih glasova. *Lepa moja detelina trava* – ženski zbor, srčano i energično intonacijski precizno uz instrumentalnu pratnju. Odličan tempo. *Lepo moje bratinečko polje* – mješovita izvedba, srčano i precizno. *Rozganje* je izvedeno izvan kola uz drmeš. Lijepo dramatski oblikovana i glazbeno uobličena točka. Čestitam! (Pripazite na odjevni segment! Turopoljke pisanke nisu bratinečke rubače!)

KUD “Lađevčani”, Lađevac

Tri svirača prate izvedbu. Mladi daroviti samičar (kozarica) započeo je svojom svirkom ovogodišnji nastup. Šteta što u glazbenom sastavu ove godine nedostaje dionica berde (basa). Čardak - dobar tempo kao i kod kola *Milica je večerala* koje je nadopunjeno jako dobrom vokalnom izvedbom a vodi je daroviti pjevač. Ostali su se pridružili u dionici pratećeg glasa srčano i u dobrom raspoloženju. Sremica, odličan tempo, dobro raspoloženje. Šteta za krnji glazbeni sastava kojemu je u cijeloj glazbenoj slici nedostajalo baze (temelja) u dionici basa.

KUD “Sveti Juraj”, Zagorje Ogulinsko

Pet svirača /ice čine glazbeni sastav. *Oj javore javore* – srčani zapjev počimalje zrelije životne dobi. Intonacijski precizno ostatak mješovitog zbora prilaže dionicu pratećeg glasa u tercnom dvoglasju u modelu pjevanja pod bas. *Jurjevaka kišica* – berdaš svira krive tonove na modulativnim mjestima u B - dijelu. Pjevanje je srčano a krajevi napjeva u čudom završetku (sekundama). Crne oči – žensko kolo. Ako je to tip šetanog kola onda bi bilo uputnije da se izvodi bez instrumentalne pratnje. *Misečina* – srčano, u dobrom raspoloženju. *Oj djevojko dušo moja* - napjeve vodi daroviti pjesmovođa dok je ostatak mješovitog zbora na rubu preciznog intoniranja. Mislim da to možete puno bolje.

U programu je slijedio nastup gostujućih skupina. O njima sam u uvodnom dijelu. Istaknu bih ovdje samo KUD Dangubice, Kuterevo kao primjer dobre gostujuće skupine koja svojim izvedbama može stati uz bok domaćim skupinama.

KUD “Lipovac”, Generalski Stol

Dvije violine, kontrabas i beglajt (bugarija) čine glazbeni sastav. Što se ono tamo bijeli – mlada darovita počimalja vodi melodije napjeva. Prateći glas prilažu pjevači mješovitog sastava. Izvedba je srčana i intonacijski precizna. *Izvor voda izvirala* - ista počimalja vodi melodiju

šetanog kola. Kolo izvode u mješovitom pjevačkom sastavu a cappella po starinski. *Ej veselo je*, poletno šetano kolo opet mješovito a cappella. Prateći glasovi prilagodili su se vodećem glasu. Glasovi krenu unisono pa se razdvoje u pjevanje na bas. Đikalica – izvrstan tempo kao i energija glazbenog sastava potaknuli su plesače na ples. *Rozganje* izvodi već dobro poznata solistica zrele životne dobi i najavljuje maestralnu izvedbu drmeša. Rozganje se nastavlja tijekom izvedbe drmeša. Za kraj još malo rozganja u izvedbi mlade počimalje... Bravo! Izvrstan nastup.

KUD Graničar, Cvitović

Pet svirača čini glazbeni sastav. Dijalogom žena počinje ovogodišnji nastup. Uvodeći gledatelje u priču i scenski prikaz. *Prelo preli a meni se ne da* – solistica zrelije životne dobi vodi napjev, ostale žene u skupini izvode melodiju pratećeg glasa. Sladno balansirani glasovi. Žensko pjevanje prekida daroviti pjesmovođa srčanim zapjevom kojim uvodi izvrsnu energiju dok mu ostali muškarci polažu prateći glas sigurno i energično. Razvija se natpjevavanje žena i muškaraca sa zanimljivim ljubavnim tekstovima kojima se oblikuje glazbena priča. *Ciganjska polka*- dobra izvedba i dobro raspoloženje. *Oj ti selo jelo* – jako dobra energija i raspoloženje, izvrstan tempo i jako dobro muško i mješovito pjevanje. *Sremica* – jako dobar tempo. Šteta što u glazbenom sastavu nitko od tamburaša ne svira kozaricu koja bi dala karakterističnu boju i ugođaj. Za kaj još malo kratkih deseteračkih napjeva u mješovitoj izvedbi. Jako dobra energija iako je bilo nekih nespretnih mjesta. Sveukupno izvrstan nastup!

KUD "Sveta Ana Vučjak", Karlovac

Dvije violine berda i beglajt (bugarija) čine glazbeni sastav. Muškim rozganjem u izvedbi darovitog pjevača započinje nastup, a nastavlja ženskim rozganjem. Potom slijedi žensko šetano kolo u skladnom pjevanju nešto pomlađenom sastavu plesačica -pjevačica. Na kraju izvedbe vole malo popustile u intonaciji. Izrasla je šipak roža – počimalja srednje životne dobi vodi napjev, ostale pjevačice prilažu prateći glas u pomalo ispuhanoj energiji. Kiša pada rosa je – vokalno - instrumentalno izvedba kod koje berdaš svira krive tonove harmonijski na pojedinim dijelovima. Korektno pjevanje. Poljka – intonacijski neusklađene violine u prvom A djelu. Tempo dobro pogođen. Drmeš uz rozganje – dobro raspoloženje i tempo. Rozganje je izvedeno dobro. Pamtim bolje izvedbe vašega društva.

KUD "Tounjčica", Tounj

Dojdi dragi na prelo - počimalja srednje životne dobi srčano vodi melodiju napjeva. Ostali pjevači u mješovitoj skupini prilažu dionicu pratećeg glasa. Intonacija je točna a dikcija jasna i razumljiva. *Livadica okolo je živca*- šetano kolo u jako dobrom raspoloženju sa srčanim pjevanjem melodiju napjeva vodi druga počimalja zvonkog glasa a ostali nastavljaju istom energijom. Potom slijedi Ivanjsko šetano kolo u dobrom raspoloženju ali intonacijski malo neprecizno u dionici pratećeg glasa. Malo je pjevačima intonacija neprikladna (preniska). *Alaj o Tounju* – šetano kolo melodiju napjeva srčano vode dvije počimalje naizmjenično obje zvonkog glasa. Izvedba je srčana i u jako dobrom raspoloženju.

KUD "Sveti Antun", Pokupska Dolina, Karlovac

Pet svirača/ica čine tamburaški glazbeni sastav. *Na izoru* – počimlja zvonkog glasa povela je melodiju napjeva njoj se u pratećem glasu pridružuju darovite pjevačice koje skladno oblikuju

dvoglasje. Intonacijski precizno, sa izvrsnom emocijom. *Ej Kupa vodo* – druga počimalja jako zanimljivog timbra povela je melodiju napjeva ostale pjevačice skladno prilazu melodiju pratećeg glasa intonacijski precizno. Srčana izvedba. Čuvam ovce na livadi svojoj – šetano kolo. Usklađeno pjevanje i plesni obrazac. Đikalica - dobro usklađena svirka glazbenog sastava u dobrom tempu. *Drmeš* – dobar tempo drmeša i izvrsno rozganje darovitih solistica zaslužuju pohvale.

KUD “Izvor”, Rakovica

Harmonika, berda, brač, kozarica čine glazbeni sastav koji prati izvedbu pjevača plesača. Srčano muško pjevanje nije usklađeno sa kozaricom. Intonacije je plovila iznad zadane intonacije glazbala, no unatoč tomu dobrog raspoloženja nije nedostajalo. Dobro raspoloženje nastavilo se ženskim pjevanjem u modelu pjevanja na bas. Intonaciju kod muškaraca u novom zapjevu popravljaju drugi daroviti i precizni pjesmovođa. Širi, širi mi se moje kolo malo – žensko šetano kolo u izvrsnoj izvedbi, precizno intonacijski i odličnoj energiji. S vremenom je kolo postalo mješovito a raspoloženje kako je kolo odmicalo bivalo sve bolje i bolje. *Igrali se konji vrani* – jako dobra izvedba do trenutka kada počimalja preuzima melodiju napjeva. Tada su stvari malo razišle. Nespretna početak Sremice korigirali su dobro raspoloženi pjevači svojim zapjevima.

KUD “Turanj”, Karlovac

Pet tamburaša/ica čine glazbeni sastav. *Lipa moja gora zelena* – darovita počimalja povela je napjev a ostali pjevači u mješovitoj skupini priložili su skladno svoje glasove u tercnom dvoglasju. Lijepa izvedba. *Sving* – jako dobra svirka i izvrstan tempo potaknuli su plesače na ples. Pažnju publike privukao je su izuzetno daroviti mladi dječji par plesača. *Žito žela* – malo loše ulovljena intonacija kroz prve dvije kitice korigirana je od strane spretne počimalje. *Rašpa* – instrumentalna izvedba jako dobre tehničke svirke, dobrog tempa i sveukupnog ugođaja i raspoloženja. *Drmeš* – odličan tempo i jako dobro raspoloženje uz izvrsno rozganje.

KUD “Antun Klasinc”, Lasinja

Kud pogledam svud je tama – muška pjesma srčano pjevanje. Melodiju je poveo daroviti pjevač i tamburaš. Šteta što glas pjesmovođe u trenutku kada se pridruže ostali pjevači postaje nečujan. Sugerirao bih malo višu intonaciju. Čuvam ovce – izvanredno žensko pjevanje srčano intonacijski precizno. Darovita počimalja vodi melodiju napjeva. Šemička - instrumentalna izvedba darovitih tamburaša koji čine glazbeni sastav od šest svirača. Potom slijedi Sving u odlično pogodnom tempu. *Crveni drmeš* – jako dobro pogodan tempo koji je unio izvrsno raspoloženje kod rasplesanih plesača. Izvrsna svirka potaknula je i izvrsno rozganje. Jako dobra izvedba i odličan energija. Bravo!

KUD “Kamanje”, Kamanje

Pet svirača/ice čine tamburaški glazbeni sastav. *Banda zasvirala* – srčana glazbena izvedba darovitih pjevačica. Usklađeno pjevanje vodi darovita počimalja. Na krajevima malo glazbenih fraza popuštaju intonaciji. *Mlada djeva kolo vodi* – počimalja zvonkog glasa povela je melodiju napjeva ostale pjevačice izvode melodiju pratećeg glasa. Glazbeni sastav je u ugodnom i dobrom pogodnom tempu zavirao polku i potaknu jako dobro raspoloženje kod veselih plesačica. Točka završava izvrsnom izvedbom drmeša u z maestralno *jajčenje* – rozganje. Izuzetno dobra

nastup kakva od vaše skupine ne pamtim na ovoj smotri. Bravo!

KUD "Rečica", Rečica

Jedansaest svirača/ica čine tamburaški glazbeni sastav uz violinu. Izvanredna svirka glazbenog sastava potakla je još bolje solističko pjevanje već poznatog soliste u izvedbi napjeva *Ej tiho pliva žitarica lađa*. Maestralna izvedba. *Majka Maru za Ivana dala* – darovita solistica svojom višegodišnjom izvedbenom praksom povela je srčanu glazbenu izvedbu i potakle ostale pjevače i pjevačice na izvrsnu izvedbu. Šetano kolo izvedeno je a capella u mješovitoj izvedbi. Napjev vodi prekaljeni daroviti solista. Drmeš *Trepetaš* izveden je uz *orguljice* – usna harmonika, u odličnom tempu i izvrsnoj izvedbi. Potom je uslijedio drmeš uz tambure i violinu iz jujuškanje i rozganje. Izvanredna izvedba. Čestitam od srca!

KUD "Sv.Rok", Brežani

Rozganje – dvije solistice a ne znaš koja je bolja. Šteta što se u napjevu *Ej, majka maru* nisu dobro snašle. Krivo uhvaćena intonacija i loše priloženi glasovi rezultirali su jednom ne dragom izvedbom. *Kroz dolinu našu lijepu* – pomalo čudno složeni glasovi koji su očito zbog greške koja se desila u napjevu prije prelilo na ovaj. No, da ne dužim vi to znate i možete puno bolje. Potencijala imate. Ovo je samo jedan nespretni i nesretni nastup. Drugi puta će biti bolje.

KUD "Paurija", Dubravci

Stal sam se zarana - muško pjevanje uz prde. Izvrsno. Pjevanje vodi daroviti pjesmovoda a ostali pjevači izvode preteći glas u tercnom dvoglasju. Razganje – solistica zrelije životne dobi izvodi šaljivi tekst. Pjesmu *Djevojka je rože brala* vodi mlada perspektivna počimalja, koja na trenutke gubi osjećaj za intonaciju. Izvedba je korektna. Osjećaj tonalitnosti održavaju starije iskusnije pjevačice. *Alaj sam se po volji udala* - šetano kolo (seni veni ..) napjev vodi spretna počimalja a ostali pjevači u mješovitoj skupini izvode prateći glas. Glazbeni sastav koji čine harmonika violina kontrabas i beglajt sviraju korektno. Violina vodi a ostala glazba čine pratnju. Kontrabas i beglajt nisu uvijek u istom harmonijskom sklopu. Na trenutke se ne podudaraju pa zvuče falš. Poljka i Đikalica dobrog su tempa. Odličan je tempo drmeša kao i rozganje.

KUD "Župe Sveti Rok", Skakavac

Glazbeni sastav harmonika, beglajt i bede. *Vuga vugu* – napjev vodi darovita počimalja zrelije životne dobi. Izvrsno srčano i intonacijski precizno. Ostali pjevači u mješovitoj skupini skladno prilažu prateći glas stvarajući usklađenu glazbenu sliku. *Šuma mala* – šetano kolo – mješovita izvedba lijepo balansiranih glasova. Zanimljivo je to što kolo ima dva dijela. Šimička – odlično pogođen tempo izvrstan karakter. Đikalica - isto jako dobro pogođen karakter i tempo. Svirka glazbenog sastava je jako dobra bez obzira na to što melodiju vodi harmonika, izvedba ja jako dobra i u okvirima tradicijskog glazbenog nasljeđa Hrvatske.

KUD "Sveti Antun", Zadobarje

Četiri svirača čine glazbeni sastav (harmonika, berde, beglajt i prim). *Jedan mali brodić* – zanimljiva izvedba teksta pjesme koja je poprimila lokalnu melodiju i karakter. Melodiju napjeva vodi darovita počimalja a ostale pjevačice prilažu glas u srčanu izvedbu. *Sitna kiša* - izvrstan mješoviti duet koji unosi odličnu energiju na koju se naslanjaju ostale pjevačice u skupini. *Volim*

momka – šetano kolo napjev vodi iskusna pjevačica ostali prilažu prateći glas u iznimno srčanoj izvedbi. *Đikalica* – vokalno – instrumentalna izvedba kod koje prim vodi melodiju a harmonika i ostala glazbala čine instrumentalnu pratnju. Potom slijedi „šatf“ *Kamenski drmeš* u odličnom tempu sa još boljim rozganjem.

KUD “Vinčica”, Belajske Poljice

Dvije violine kontrabas i beglajt čine glazbeni sastav gucov. Prikaz žetve. Rozganje na početku sa prikladnim tekstovima izvodi darovita solistica zrele životne dobi. Pjevanje prekidaju zanimljivi dijalozi kojima se oblikuje priča. *Šenice se klasle* – nakon malo nespretnog početka pjevačice su brzo uskladile glasove i nastavile izvedbu u dobrom raspoloženju. *Žito žela* – intonacijski potpuno neprecizno. *Đikalica* – odličan tempo i karakter koji se pretočio i na *Drmeš* uz izvrsno rozganje. Svirka selskih gucov bila je maestralna. Bravo!

KUD “Netretić”, Netretić

Glazbeni sastav harmonika i ritam sekcija kontrabas i beglajt. *Tri djevojke zbor zborile* – srčana izvedba dobro balansiranih ženskih glasova. Prema kraju izvedbi energija i intenzitet pomalo popušta. *Selo moje ni brdo ni pole* – šetano kolo izvrsnoga tempa i energije. Intonacija malo plovi. *Sving* – jako dobrog karaktera i pogođenog tempa. *Drmeš* – prebiranje po harmonici. Dobar tempo. Odlična i izuzetno uživljena izvedba darovite solistice zrele životne dobi u rozganju.

10

KUD “Vivodina”, Vivodina – nisu pristupili.

KUD “Sv. Mihovil”, Nikšić

Izvrstan početak uvodnog muškog pjevanja prelio se na žensko pjevanje a zatim i na izvrsnu svirku i pjevanje. Odlično kombinirano natpjevavanje sa zanimljivim tekstovima. *Oj djevojka dušo moja* – šetano kolo izvrsno pjevanje i izvedba. Maestralni solisti ne zna se koji je bolji od kojega. Sveukupno izvanredna izvedba i prezentacija. Izuzetno dobra energija i raspoloženje. Čestitam!

Odlukom tročlanog stručnog povjerenstva (Bušić, Habulin, Niemčić) predlažemo organizatoru da sa 27. smotre izvornog folklor Karlovačke županije 2023. *Igra kolo* uputi predstavnike županije na sljedeće folklorne susrete:

KUD “Lipovac”, Generalski Stol – Hrvatski sabor kulture 2023. (izvorni)

KUD „Sv. Mihovil”, Nikšić – Vinkovačke jeseni 2023. Vinkovci

KUD „Rečica”, Rečica - 57. Smotra narodne glazbe i plesa Istre 2023.

KUD „Sv. Juraj”, Draganić – 24. Smotre folklor Otočac, Otočac

KUD „A. Klasinc”, Lasinja (Pokuplje) – 39. Smotra folklor jadranske Hrvatske ‘Na Neretvu misečina pala’, 2024.

KUD „Sveti Antun”, Pokupska Dolina, Karlovac - Đakovački vezovi 2023., Đakovo

KUD “Kamanje”, Kamanje – Brodsko kolo 2024., Slavonski brod

KUD „Graničar”, Cvitović – Smotra folklor Sisačko – moslavačke županije 2024., Martinska Ves

KUD “Klek”, Ogulin – Smotra folklor Zadarske županije, Zadar 2024.

Obzirom na to da je na smotri *Igra kolo 2023.* u kategoriji koreografiranog folklora svoj rad predstavio FA "Ivan Mažuranić", Karlovac, predlažemo da se kao jedini predstavnik koreografiranog folklora Karlovačke županije uputi na smotru koreografiranog folklora u organizaciji Hrvatskog sabora kulture 2023. godine. Članice i članovi FA "Ivan Mažuranić", Karlovac zadovoljili su uvijete i kriterije za sudjelovanje na smotri koji su u korespondenciji Hrvatskog sabora kulture i organizatora Smotre *Igara kolo* Pučkog otvorenog učilišta Ogulin unaprijed dogovoreni.

FA "Ivan Mažuranić", Karlovac - Hrvatski sabor kulture 2023. (koreografirani folkl.)

Tomislav Habulin, mag. mus.

Katarina Bušić
Etnografski muzej, Zagreb
kbusic@emz.hr
Zagreb, 13. lipnja 2023.

27. smotra izvornog folklora Karlovačke županije

Ogulin, 4. lipnja 2023.

Ovogodišnja Smotra izvornog folklora Karlovačke županije „Igra kolo“ održala se u redovnom terminu, ovaj puta – zbog nepovoljnih vremenskih uvjeta – u Sportskoj dvorani Ogulin. Zamjenski prostor možda nije odisao prošlošću i tradicijom kao dvorište Zavičajnog muzeja Ogulin, odnosno Frankopanskog kaštela (stari grad Ogulin), ali je svakako bio maksimalno moguće organizacijski „pokriven“ i promišljen (dobri tehnički uvjeti, dekoracije gledališta, osigurano osvježenje za izvođače i članove komisije i dr.). Decentna, efektna i za fotografiranje/snimanje vrlo pogodna pozadinska crno-bijela „slika“ ogulinske doline, što se prošle godine pokazala odličnim rješenjem, i ove je godine primijenjena u istu svrhu i već postaje svojevrsni zaštitni znak Smotre. Pohvalila bih kompletan „vizual“ Smotre; očigledno je da Organizator, Pučko otvoreno učilište Ogulin, promišlja i o toj – za marketing i vidljivost u suvremenom svijetu – važnoj sastavnici. Smotru prati dobro osmišljena kolorirana programska knjižica koja sadrži sve relevantne podatke, od rasporeda i lokacija programskih događanja, do informacija o folklornim skupinama koje nastupaju.

Prošle godine veselili smo se prestanku epidemioloških ograničenja, revitalizaciji amaterskog folklornog stvaralaštva, „prizivali“ još više zavičajnih i gostujućih skupina... Ove godine, na Smotri se predstavilo dvadeset i osam skupina (od prijavljenih dvadeset i devet) – od toga dvadeset i četiri (24) zavičajnih i četiri (4) gostujuće skupine. Veseli vidjeti tako velik broj skupina, međutim, trajanje programa od gotovo četiri i pol sata previše je opterećujuće – i za organizatora i za sve sudionike (pa i za članove stručne komisije). Upravo je ovaj moment najveći, uvjetno rečeno, problem Smotre kojemu organizatori dugi niz godina pokušavaju doskočiti. Uvažavajući realne okolnosti rada s folklornim skupinama i činjenicu da je održavanje Smotre u dva dana (subota i nedjelja) gotovo nemoguće, razgovaralo se o mogućnosti da se nastupi organiziraju isti dan, ali u dva terminska okvira – dopodne i popodne. Pritom bi valjalo voditi računa o ravnomjernom broju skupina u oba programska termina.

Nastupi gostujućih skupina bili su grupirani i raspoređeni otprilike u drugu četvrtinu programa iz opravdanih razloga – zajedničkog objeda i potrebe ranijeg povratka/odlaska, iako bi dinamici programa više odgovaralo da su bili na sredini događanja. Dodatno, upravo su izvedbe gostujućih skupina bile prilično dugotrajne, izvan vremenskih okvira, pa apeliram na sve da se drže propozicijskih okvira i uputa organizatora. Koliko je poznato, gostujuće skupine upućene su slijedom nekih drugih programskih događanja i suradnji pa ne spadaju u domenu odabira organizatora Smotre (tek domaćinstva).

Iako Smotra okuplja izvorne skupine, susretljivošću domaćina/organizatora među dvadeset

i četiri zavičajne skupine nastupila je jedna reproduktivna skupina – FA „Ivan Mažuranić“ iz Karlovca (Smotra koreografiranog folklora Karlovačke županije nije održana, odnosno, prijavio se samo taj Ansambl pa im je ovaj nastup uvažen kao selektivni).

Dugogodišnji rad zavičajnih folklornih društava, nošen prije svega entuzijazmom i ljubavlju voditelja i članova, usmjeravan stručnim savjetima i prezentiran na Smotri, pokazao se dobrim „receptom“ za daljnji kvalitetan rad na zaštiti, očuvanju i predstavljanju zavičajnih narodnih (i) folklornih posebnosti – posebnoj odgovornosti što je i danas, na početku drugog desetljeća 21. stoljeća, imaju izvorne skupine. Kontinuirano održavanje Smotre više od četvrt stoljeća poticajno je djelovalo na rad postojećih, reaktiviranje ugaslih i osnivanje novih folklornih skupina, kao i na istraživanje zavičajnih posebnosti narodnoga izričaja u pjesmi, plesu i odijevanju te na njihovo kvalitetno predstavljanje na sceni. Tijekom razgovora održanoga s predstavnicima skupina nakon nastupa na Smotri i ove i prošle godine naglasila sam dugogodišnju kvalitetnu suradnju organizatora, stručne komisije (J. Čaleta, J. Forjan, I. Ivančan) i predstavnika folklornih skupina koja je rezultirala stalnim rastom u prezentacijskom (vokalno-instrumentalnom, plesnom i likovnom segmentu) smislu i kontinuirano visokom izvedbenom razinom. Veseli činjenica da folklorne skupine, odnosno njihovi voditelji, kao i organizator, uvažavaju i s razumijevanjem prihvaćaju preporuke dobivene od strane članova aktualne prosudbene komisije – primjerima čega smo svjedočili na ovoj Smotri lani i ove godine, i na čemu svima iskreno zahvaljujem.

Sve su se folklorne skupine predstavile sadržajnim, u pravilu dobro pripremljenim izvedbama zavičajne tematike – u svim sastavnicama pa tako i po pitanju kompletiranja, odijevanja i prezentiranja odabranoga ruha. Karlovačka županija upravo zbog specifičnih društveno-povijesnih okolnosti i geografskog smještaja obuhvaća različita (mikro)područja (Pokuplje – Gornje Pokuplje i dijelovi Donjeg Pokuplja, Kordun, Ogulinsko-plašćanska udolina; granično prema Gorskom Kotaru i Sloveniji) na kojima se susreću i isprepliću panonski, dinarski i alpski kulturni elementi prepoznatljivi (i) u folklornom izričaju. Dodatno valja istaknuti da su na pojedinim područjima (lokalitetima) očuvani vrijedni starinski primjerci narodnih nošnji, dok su drugdje, uslijed depopulacije i višekratnih ratnih stradanja tijekom 20. stoljeća, saznanja o narodnom odijevanju dobivena relativno recentnim istraživanjima nakon Domovinskog rata. U nedostatku originalnih nošnji pristupilo se kvalitetnoj rekonstrukciji uz potporu stručnjaka etnologa iz muzejskih ustanova i zagrebačke Posudionice i radionice narodnih nošnji, kao i angažiranih pojedinaca i grupa na samom terenu. Te su nošnje također vrijedne kao svjedočanstvo jednoga vremena, u nekim slučajevima jedino su što društvo ima, a veseli vidjeti da pojedine skupine i dalje marljivo rade na popunjavanju fundusa, odnosno scenskoj prezentaciji nošnji.

Većina skupina predstavila se spletovima zavičajnih pjesama i plesova te je nastupila u svečanijim nošnjama starijega ili novijega odjevnoga sloja – starinskom ili novoizrađenom, pravilno rekonstruiranom, i općenito vrlo uredno odjevenom i kompletiranom ruhu. Raznolike folklorne tradicije pojedinih kulturnih mikroregija pridonijele su dinamičnosti samoga programa Smotre. Muški članovi uvijek u deficitu (čast iznimkama!) pa je tako i ovdje većina folklornih skupina sastavljena mahom od izvođačica (ovim putem potičem da se i dečki/muškarci uključe u većem broju). Muške nošnje su puno jednostavnije; nema velikih mogućnosti za kombiniranje pa se u

komentarima osvrćem uglavnom na žensko ruho. Vezeni nacionalni simboli i/ili napisi/nazivi kulturno-umjetničkih društava na pojedinim dijelovima ruha u okvirima konzervativnijih pristupa scenskoj primjeni narodnih nošnji vjerojatno ne bi bili dobro prihvaćeni. Međutim, u skladu sa suvremenim kretanjima i valorizacijom folklornog stvaralaštva, oni su razumljivi i prihvatljivi kao odraz društveno-političkih zbivanja koncem 20. stoljeća i aktualnih društvenih kretanja.

U skladu s dobi izvođačica i temom izvedbe, na sceni su predstavljene raznolike, pravilno počešljane djevojačke frizure i kompletirana, uredno složena oglavlja udatih žena, čime se ukazalo na raznolikost nepisanih, običajnih pravila, odnosno nekadašnjih društvenih normi – pokazatelja dobnog, društvenog, obiteljskog statusa i dr. Obuća je u svim izvedbama bila odgovarajuća. Skoro sve izvedbe pratili su manji ili veći glazbeni sastavi, čiji su članovi također bili pravilno i ujednačeno odjeveni. Voditelji skupina i sami izvođači moraju biti svjesni da suvremene naočale s izražajnim debljim ili koloriranim okvirima narušavaju scensku sliku i sami odlučiti na koji način će pristupiti tom pitanju.

Ponavljam i lanjsku preporuku da skupine razmisle o predavljanju fragmenta zavičajnih godišnjih, životnih ili radnih običaja, što im otvara više mogućnosti za kombiniranje i kompletiranje ruha, kao i upotrebu raznovrsnih rekvizita – više nego „klasičan“ pristup sa spletom pjesama i plesova (→ KUD „Graničar“, Cvitović / prelo; KUD „Vinčica“, Belajske Poljice / žetva). Dodatno, jedna od temeljnih karakteristika izvornih skupina je članstvo različite dobi, čime je omogućeno trans-generacijsko učenje i prenošenje znanja i vještina na mlađe naraštaje. Veseli vidjeti da se dio skupina pomladio članstvom, da su kod nekih djeca stasala i ove godine bila uključena u nastup s odraslima, a neki su pak malene izvođače vješto uklopili u segmente svojih izvedbi. Nažalost, neke su skupine ove godine nastupile s manje članova... no sve je to realno u amaterskom folklornom stvaralaštvu.

Slijede kraći osvrti na scensku primjenu narodnih nošnji: vrednuju se urednost i kompletiranost prezentiranog ruha, njegova tipološka i stilska ujednačenost, usklađenost s temom izvedbe, raznolikost predstavljenih inačica, i njihovo eventualno korištenje u oblikovanju određenih scenskih slika (kod koreografija). S obzirom na to da izvorne skupine, posebno ako posjeduju rekonstruirane nošnje, najčešće nastupaju u istim kombinacijama, dio osvrta bit će identičan ili sličan prošlogodišnjima.

Na koncu, čestitam organizatoru, Pučkom otvorenom učilištu Ogulin, i svim društvima koja su se predstavila sadržajnim i dinamičnim programom! Svima želim puno lijepih zajedničkih trenutaka i daljnji uspješan angažman na održavanju i prezentaciji zavičajnih folklornih tradicija!

KUD „KLEK“, OGULIN

U energičnoj izvedbi s temom svadbenih običaja gradsko društvo velikih izvedbenih mogućnosti, s obzirom na sastav članstva, predstavilo se zavičajnim ruhom starijega i novijega sloja, u skladu s dobi izvođač(ic)a. Odličan primjer kvalitetne rekonstrukcije, pravilno kompletiranog i uredno odjevenog ruha sa svim sastavnicama. Napomena: jedna djevojka s (malim?) opancima pričvršćenim vrpcom preko stopala.

KUD „KORANA“, SLUNJ

Mješovita, ove godine čini se pomlađena grupa izvođača različite životne dobi predstavila se u kvalitetno rekonstruiranim zavičajnim kordunskim nošnjama, kompletiranim u skladu s dobi izvođač(ic)a. Pohvalno je da su se prilikom rekonstrukcije odučili izraditi duže temeljno ruho (u starijem sloju), kao i za recentna nastojanja upotpunjavanja fundusa odjevnim elementima šivanim od uzorkovanih tvorničkih tkanina.

KUD „MOSTANJE“, MOSTANJE

Zavičajne svečane nošnje karlovačkog Pokuplja s raznovrsnim frizurama i oglavljima udanih žena. Uređeno i uredno. Zanimljiv primjerak pregače s vezenim motivom hrvatskoga grba.

KUD „SV. JURAJ“, DRAGANIĆ

Brojna mješovita skupina odličnih izvedbenih mogućnosti koja je poznata po kvalitetnim rekonstrukcijama različitih tipova zavičajnoga ruha i po domišljatom, spontanom, uvježbanom i vrlo uživljenom predstavljanju na sceni ni ove godine nije razočarala. U dinamičnoj zavičajnoj izvedbi mogli smo vidjeti raznovrsne dijelove ruha, gornjih (i zimskih) odjevnih elemenata (kod muških) i ogavljja, sve u lijepim scenskim slikama.

FA „IVAN MAŽURANIĆ“, KARLOVAC – koreografirani

Koreografirana izvedba s folklornim temama Pokuplja u više raznovrsnih scenskih slika izvedena je u nošnjama rečičkoga, draganičkoga i bratinečkoga područja/tipa, pri čemu sve inačice nisu najbolje kompletirane (Bratina – kombinirane turopoljske *rubace* koje jesu slične, ali ne odgovaraju potrebi; nema identičnih ukrasa na prsima *opleća*, *taclinima* i *fertunu*). Dogodi se ponekad da se pojedini dijelovi odjeće ili obuće razvežu i padnu tijekom izvedbe, no potrebno je uputiti mlade izvođače kako pritom postupiti, a da se po predmetima ne gazi, odnosno da ne ugrožavaju kretanje izvođača.

KUD „LAĐEVČANI“, LAĐEVAC

Mješovita izvođačka skupina u rekonstruiranim, uredno odjevenim kordunskim nošnjama novijega sloja. U skladu s dobi izvođačica, sve su bile povezane rupcima. Oduševljava vidjeti članove u zreloj životnoj dobi kako su lijepo i dostojanstveno iznijeli ovu točku, koja bi bila još bolja da im je kompletna glazbena pratnja dala dodatni „vjetar u leđa“.

KUD „SV. JURAJ“, ZAGORJE OGULINSKO

Mješovita skupina koja se predstavila pravilno rekonstruiranim tipovima starijega i novijega odjevnog sloja – u skladu s dobi izvođačica; iskorišteno i za oblikovanje same točke (vokalna skupina u starijem ruhu, a pridruže im se djevojke u novijem sloju – razlika i u koloritu). Veseli vidjeti kako se raznovrstošću odjevnih kombinacija, vrsta i/ili uzoraka tkanina postigla individualnost.

U programu su uslijedili nastupi četiriju gostujućih skupina, koje ne pratimo komentarima.

KUD „LIPOVAC“, GENERALSKI STOL

Mješovita grupa izvođača različite životne dobi zavičajne folklorne tradicije izvela je u svečanom ruhu karlovačkog Pokuplja, s prepoznatljivim vojnokrajiškim utjecajima (*lajbaci*) – lijepo uređenom, skladno odjevenom. Individualnost svake ženske nošnje „nose“ različiti ornamenti vezeni bijelim ili plavim koncem. I ove godine – kao „po špagi“!

KUD „GRANIČAR“, CVITOVIĆ

Kvalitetno rekonstruirano zavičajno kordunsko ruho starijeg i novijeg sloja, primjereno kompletirano s obzirom na dob izvođačica. Lijepo, uredno, raznovrsto u koloritu gornjih odjevnih dijelova i rubaca. Pohvalno je da žene starije dobi bile odjevne u suknje i pregače od tvorničkih laganijih tkanina s decentnim uzorkom (*cic*) – primjereno zadnjem prepoznatljivom odjevno sloju lokalnog stanovništva. Raznolikost nošnji korištena je i za određene scenske slike. Uz temu dinamične i uživljene izvedbe (*prelo*) – primjerna upotreba rekvizita (*preslica* i *vreteno, ručni rad*).

KUD „SV. ANA -VUČJAK“, KARLOVAC

Još jedno izvorno društvo pretežito sastavljeno od ženskoga kadra različite životne dobi (i ove godine s jednim, ali vrijedim, muškim plesačem!) s tipom ruha karakterističnog za karlovačko Pokuplje. Predstavljen je stariji i noviji odjevni sloj, i uređeno oglavlje, u skladu s dobi izvođačica – uredno, pravilno kompletirano i prezentno.

KUD „TOUNJČICA“, TOUNJ

Izvedba bez glazbene pratnje i relativno malobrojna, ali srčana izvođačka ekipa. Prezentirani su rekonstruirani tipovi zavičajnoga ruha koji su rezultat vrijednih istraživanja i nastojanja nekolicine tamošnjih entuzijasta i zaljubljenika u tradicijsko odijevanje. Samo hrabro dalje!

KUD „SV. ANTUN“, POKUPSKA DOLINA

Mlađa ženska izvođačka ekipa u krasnim primjercima zavičajnoga ruha (karlovačko Pokuplje) starijega sloja i s prepoznatljivim vezovima plavim koncem ostavlja vrlo lijep scenski dojam, kojemu pridonosi urednost djevojačkih frizura i oglavlja udanih žena. Dvojica svirača s *crvenkapama*?

KUD „IZVOR“, RAKOVICA

Zavičajne folklorne tradicije ova mješovita grupa izvođača zrele životne dobi izvela je u rekonstruiranom zavičajnom kordunskom ruhu, s prepoznatljivim panonskim kulturnim utjecajima – pravilno kompletiranom s obzirom na dob izvođača. Pohvalno je da je nekolicina žena ruho upotpunila tkanim torba (karakterističnim za dinarsko kulturno područje). Maleni izvođači bili su odjeveni u jednodijelne, duge košuljice, s primjerenom obućom, i odlično uklopljeni u nastup.

KUD „TURANJ“, KARLOVAC

Mješovita skupina s dosta mlađih članova odjevena u zavičajno svečano ruho karlovačkog Pokuplja, prilagođeno dobi. Nekoliko primjeraka odjevnih elemenata novijega sloja (bluze, pregača od tvorničkih materijala u boji) pridonijelo je razigranosti scenske slike. Pohvala za mali plesački par uz napomenu da se *crvenkapa* ovdje tipološki i stilski ne uklapa, tim više što se radi o djetetu.

KUD „ANTUN KLASINC“, LASINJA

Mlađi izvođački kadar zavičajne pjesme i plesove izveo je u starijem i novijem tipu svečanoga karakterističnoga zavičajnog ruha, pravilno rekonstruiranih primjeraka. Lijepo, ujednačeno, uredno. Posebna pohvala za prezentirane vrste karakterističnoga ženskoga oglavlja.

KUD „KAMANJE“, KAMANJE

I ove godine ženska skupina u zavičajnim nošnjama ozaljskog kraja, u starijoj i novijoj svečanoj odjevnoj kombinaciji, s karakterističnim oglavljem. Vrlo uredne.

KUD „REČICA“, REČICA

Društvo stogodišnjak, odlična izvorna skupina mješovitog sastava prepoznatljiva upravo po istraživanju, očuvanju i prezentaciji zavičajnih nošnji. Lijepa scenske slike; uredno, pravilno kompletirano, razigrano u svim odjevnim i nakitnim elementima, kao i u oglavlju udanih žena. Plus jedna od kićenijih muških nošnji na području Hrvatske.

KUD „SV. ROK“, BREŽANI, KARLOVAC

Još jedna ženska izvođačka skupina, razlite dobi, odjevena u svečano zavičajno ruho starijega i novijega sloja (zanimljive kombinacije tvorničkih tkanina i boja dobro su se uklopile u scensku sliku – ne viđa se često na folklornoj sceni). Uredno, ujednačeno, a u dodatnim odjevnim sastavnicama razigrano i individualizirano.

KUD „PAURIJA“ DUBRAVCI

Mješovita skupina članova različite životne dobi odjevna sukladno tomu, u svečani stariji i noviji odjevni sloj. Nekoliko primjeraka odjevnih elemenata novijega sloja (bluze, pregača od

tvorničkih materijala u boji) pridonijelo je razigranosti scenske slike. Pohvala za uvodnu svirku i priručna glazbala!

KUD „ŽUPE SV. ROK“, SKAKAVAC

Mješovita grupa članova zrele dobi ponosno i prezentno nosila je zavičajno pokupsko svečano tradicijsko ruho. Vidljivo je da su gajtani (nekada srmeni) izraženijeg sjaja. Pohvala za različita ogavlja udanih žena!

KUD „SV. ANTUN“, ZADOBARJE

Relativno malobrojna izvorna skupina predstavila se zavičajnim svečanim ruhom karlovačkog Pokuplja u ovoj uživiljenoj i energičnoj izvedbi.

KUD „VINČICA“, BELAJSKE POLJICE

Lijepo osmišljena i odjevnom sastavnicom uobličena izvedba – segment žetvenih običaja: radno i svečano ruho karlovačkog Pokuplja. Primjerna upotreba rekvizita (snoplje, srpovi...).

KUD “NETRETIĆ”, NETRETIĆ

Predstavljene su rekonstruirane svečane nošnje karlovačkog Pokuplja i odgovarajuća ogavlja s obzirom na dob izvođačica. I ove nas je godine oduševila gospođa koja je *rozgala!*

KUD „SV. MIHOVIL“, NIKŠIĆ

Mješovito društvo izvođača (velik broj muških članova – bravo!) uglavnom zrele životne dobi u kvalitetno rekonstruiranim kordunskim nošnjama prilagođenima dobi – s posebno energičnim nastupom i pravim izričajem u svim segmentima izvedbe ugodno su nas iznenadili prošle godine. Ove su bili još bolji, uigrani i uživiljeni, pravi „izvornjaci“, „šećer na kraju“ – i zaslužno dobili snažan aplauz publike.

dr. sc. Iva Niemčić
Institut za etnologiju i folkloristiku, Zagreb
iva@ief.hr

27. SMOTRA IZVORNOG FOLKLORA KARLOVAČKE ŽUPANIJE „IGRA KOLO“

Ogulin, 4. lipnja 2023.

Prve lipanjske nedjelje u Ogulinu u Gradskoj sportskoj dvorani održala se 27. smotra izvornoga folklora Karlovačke županije „Igra kolo“. Zbog nepovoljnih vremenskih uvjeta izbor sportske dvorane je bio nužan iako su dvorane uvijek nesretna rješenja za ovakve susrete. No, vrlo profesionalno se pristupilo organizacije smotre u cijelosti tako da je i scena u dvorani pripremljena znalački i promišljeno, ujedno i vrlo estetski (veliki pano s motivom zavičajnog krajolika koji omeđuje izvedbeni prostor, dio je scenografije koja dobro prati svaki pojedini nastup, a istovremeno kao kulisa skriva izvođače koji čekaju svoj red za izlazak na scenu). Materijali za smotru, rasporedi, program, sve upute također su pomno pripremljeni, redovito slani na mail adrese svim sudionicima smotre i stručnoj komisiji. Program iako zahtjevan i dug (4 sata i 20 minuta) tekao je besprijekorno, bez i jednog kašnjenja, s jasnim i kratkim najavama svake grupe. Čestitam organizatorima na zaista sjajnoj organizaciji, ali i svim sudionicima na odličnoj pripremljenosti za smotru i vremenskom poštivanju izlazaka na scenu i odlaska s nje. Ipak imam dvije sugestije za organizatore. Prva je jednostavna i nužna, označite centar na sceni kako bi se izvođači lakše orijentirali. A druga je malo zahtjevnija, ali mora postojati dobra volja svih strana i svih sudionika smotre, ne samo organizatora. Smotra u trajanju od preko 4 sata je najblaže rečeno nehumana za sve izvođače, onda za publiku koja ipak nije obavezna sjediti do kraja pa odlaze i zadnje grupe plešu gotovo samo za stručnu komisiju i na kraju za nas koji moramo s jednakom koncentracijom, s jednakom voljom i snagom pratiti svih 28 točaka. Mislim da ćemo se svi složiti da je to nemoguće! Organizator se doista trudio da nam ništa ne nedostaje, da smo ugodno smješteni, da se možemo okrijepiti i hvala vam na tome, olakšali ste nam ta 4 sata i 20 minuta. Razmotrite mogućnost organiziranja predsmotri, ili pak ovu smotru podijelite u dva dana (ne mora biti u jednom vikendu, može biti dvije nedjelje za redom).

Još jednom čestitam svim sudionicima na Smotri na doista odličnim nastupima, na pripremljenosti, volji i entuzijazmu s kojim sve to rade, na urednosti svake izvedbe. Izdvojila bih meni najdirljivije momente Smotre, baku koje je s dva štapa došla na pozornicu i zarozgala po starinski i njezin osmijeh i sreća na licu – to je bilo neprocjenjivo! Mladi, dječji plesni par iz KUD-a Turanj i njihovo plesno umijeće kao i djecu iz Rakovice koji plešu sa strane imitirajući (svoje) bake i djedove. Upravo to je to zajedništvo, ta emocija i suradnja, naglasak da je svaki pojedinac važan u kolektivnom stvaralaštvu kao što je folklor.

Pohvale svim učesnicima i zaista mi je bilo zadovoljstvo i čast pratiti ovu izvrsnu Smotru.

Slijedi osvrt na plesni dio programa po skupinama (izuzev goste ovogodišnje Smotre):

1. KUD "Klek", Ogulin

Dvadeset i tri plesačice i osam plesača iz KUD-a Klek predstavili su nam se pjesmama i plesovima svoga kraja. Plesača je puna pozornica, odlično su pripremljeni i uvježbani, moćni i organizirani na sceni. Izvedba je bila vrlo uredna i sigurna, kolo kao da lebdi iznad zemlje. Jedini detalj koji je omeo estetsku dimenziju ovog odličnog nastupa jest razvaljeni opanak kod jedne plesačice koja na kraju pleše na rampi okrenuta leđima i publici u prvi plan upadaju upravo ti potrgani i premali opanci. Ukoliko se i dogodi takav problem, predlažem da zamijenite pozicije. Svakako vam čestitam na odličnoj izvedbi!

2. KUD „Korana“, Slunj

Dvanaest starijih i osam mladih plesačica počinju svoj nastup s kratkim igrokazom koji je u uvjetima velike sportske dvorane nažalost bio jedva čujan. Pjesma je dalje bila vrlo sigurna i glasna. Plesačice su dobro uvježbane, scenične, dobro koriste prostor pozornice. Dobra su rješenja s dijalogom između plesova koji služe kao najava u ono što slijedi. Na samome kraju gube centar i bježe prema tamburašima, što je propust organizatora koji nije označio centar na pozornici. Čestitam vam na vrlo dobrom nastupu!

3. KUD „Mostanje“, Karlovac

Dvanaest plesačica i dvojica plesača iz KUD-a Mostanje predstavili su nam se pjesmom i plesovima: *đikalica*, *rašpa*, *poljka* i *drmeš*. Plesači su dobro pripremljeni, uigrani, nasmijani i rasplesani. Plesno nemam nikakve primjedbe, s lakoćom je sve izvedeno, samo treba malo osvijestiti i pripaziti na centar.

Čestitam vam na jako dobrom nastupu!

4. KUD „Sv. Juraj“, Draganić

Osmorica plesača i trinaest plesačica iz Draganića predstavili su nam se odličnom izvedbom pjesama i plesova svoga kraja. Izvođači su fino uvježbani, složni, sigurni u nastupu, veseli i rasplesani. Atmosfera izvedbe u cijelosti je odlična. Imam samo riječi pohvale! Čestitam vam na odličnom nastupu!

5. FA „Ivan Mažuranić“, Karlovac (koreografirani folklor)

Folklorni ansambl „Ivan Mažuranić“ iznimno je sudjelovao na ovoj smotri izvornoga folkloru zbog nemogućnosti održavanja smotre koreografiranog folkloru. Ocjenjujemo ga u kategoriji koreografiranog folkloru. Predstavili su nam se koreografijom *Pokraj Kupe vode ladne*. Deset plesačica i devet plesača odlično su uvježbani i pripremljeni za nastup. Sigurni su u izvedbi, rasplesani, odlično koriste prostor pozornice, koreografske slike su precizno izvedene. Atmosfera izvedbe u cijelosti je bila izvrsna do samoga kraja kada nas je omeo pad *fertuna* i odvezani opanak. Čestitam vam na odličnom nastupu!

6. KUD „Lađevčani“, Lađevac

Osam plesačica i šestorica plesača predstavili su nam se kao pravi izvornjaci plesovima svoga kraja. Kažem kao pravi izvornjaci jer je bilo minimalnih prilagodbi za scenu i gotovo nikakvih intervencija u plesni materijal. Plesovi su nanizani jedan iza drugoga s pauzama na prijelazima i razmještanjima po pozornici. No, sve je fino otplesano, onako po starinski, kako i koliko tko može s obzirom na životnu dob. Izvedba u cijelosti je bila u dobrome duhu s odličnom atmosferom. Čestitam vam na vrlo dobrom nastupu!

7. KUD „Sveti Juraj“, Zagorje Ogulinsko

Jedanaest starijih izvođačica, šest izvođača i čak dvanaest mladih plesačica predstavili su nam se pjesmama i plesovima svoga kraja. Svi pjevaju, a plešu samo mlade plesačice koje su dobro uvježbane i sigurne u nastupu. Dobro su uklopljeni stariji i mladi izvođači i svatko daje svoj vrijedan doprinos izvedbi u cijelosti. Plesno su vrlo uredne, sigurne i predane. Čestitam vam na vrlo dobrom nastupu!

8. KUD „Lipovac“, Generalski Stol

Petnaest plesačica i sedmorica plesača iz Generalskog Stola predstavili su nam se odličnom izvedbom pjesama i plesova svoga kraja. Nastup počinje vrlo moćnom vokalnom izvedbom, potom slijede dva pjevana kola koja su vrlo uredno izvedena. Đikalica je bila dobrog tempa, kratka i taman uvod u sjajan drmeš uz rozganje. Plesači su dobro raspoređeni po prostoru pozornice, spontani i veseli. Čestitam vam na odličnom nastupu!

9. KUD „Graničar“, Cvitović

Petnaest plesačica i četvorica plesača različite životne dobi i fizičke kondicije predstavili su nam pjesme i plesove uz običaj zbornog prela. Polku izvode svatko u svome stilu i žustrini, ali to sve podnosi izvorna izvedba. Dapače, takav raznolik način plesanja doprinosi opuštenoj i autentičnoj atmosferi izvedbe. Plesači su veseli i spontani, dobro su uklopljeni stariji i mladi. Plesno nije sve uredno izvedeno, nisu sve pozicije jasne, ali sve je to šarmantno i doprinosi atmosferi zajedništva, a opet i individualnog doprinosa svakog pojedinca. Čestitam vam na vrlo dobrom nastupu!

10. KUD „Sveta Ana – Vučjak“, Karlovac

Trinaest plesačica i samo jedan plesač predstavili su nam se pjesmama, šetanim kolom, polkom s topotom i drmešom uz rozganje. Plesno je sve bilo vrlo korektno izvedeno, uredne pozicije, ujednačeni, rasplesani i sigurni u nastupu. Čestitam vam na vrlo dobrom nastupu!

11. KUD „Tounjčica“, Tounj

Deset plesačica i trojica plesača iz Tounja predstavili si nam se izvedbom svojih šetanih kola.

Budući da je vokalna izvedba dominantna i zahtjevnija, za šetana kola mogu reći da su vrlo uredno izvedena, da svu svi plesači uigrani i sigurni u kretanju po prostoru pozornice. Čestitam vam na vrlo dobrom nastupu!

12. KUD „Sveti Antun“, Pokupska Dolina, Karlovac

Trinaest plesačica predstavilo nam se s dvije pjesme, šetanim kolom, đikalicom i drmešom s rozganjem. Plesačice su vrlo uredne, uvježbane i precizne, sve je izvedeno u korak, rasplesane su i ostavljaju dojam kao da nježno plove prostorom. Estetika cijele izvedbe je na vrlo visokom nivou. Čestitam vam na jako dobrom nastupu!

13. KUD „Izvor“, Rakovica

Dvanaest baka, osam djedova i osmero djece odlično su nam predstavili pjesme i plesove svoga kraja i kako se oni prenose na mlađe naraštaje. Točka počinje vokalnom izvedbom odraslih plesača dok se djeca sa strane nenapadno igraju. Kako se odrasli hvataju u kolo i počinje plesni dio nastupa, tako i djeca prestaju s igrom, hvataju se u svoje malo kolo sa strane i imitiraju što i kako to radeiskusni plesači. Atmosfera cijele izvedbe je bila odlična, fino su uklopljeni stariji i mladi plesači. Čestitam vam na jako dobrom nastupu!

14. KUD „Turanj“, Karlovac

Petnaest plesačica, četvorica plesača i jedan dječji par predstavili su nam pjesme i plesove svoga kraja. Nakon uvodne pjesme krenuo je *swing* – ples u paru. Parovi su odlično rasplesani, kreću se po prostoru spontano bez zadanih koreografskih slika, najmlađi dječji par je plesno izvrstan! Šetano kolo, *rašpa* i drmeš odlično izvedeni, plesači su uvježbani i spontani, atmosfera je sjajna. Još jednom posebne pohvale mladom paru odličnih plesača! Čestitam vam na odličnom nastupu!

15. KUD „Antun Klasinc“, Lasinja

Dvanaest plesačica iz Lasinja predstavilo nam se pjesmama i plesovima svoga kraja. Plesno su odlično uvježbane, rasplesane i spontane. U parovnom plesu *svingu* spontano se uključuju u ples – vrlo dobro i scenično rješenje. Plesno imam samo riječi hvale. Čestitam vam na odličnom nastupu!

16. KUD „Kamanje“, Kamanje

Petnaest plesačica iz KUD-a „Kamanje“ predstavilo nam se pjesmom, šetanim kolom, *poljkom* i drmešom uz *jačenje*. Plesačice su vrlo složne, uigrane i dobro drže pozicije u parovima po kružnici. Plesno nemam nikakvih zamjerki, samo pohvale. Čestitam vam na jako dobroj izvedbi!

17. KUD „Rečica“, Rečica

Šesnaest plesačica i šestorica plesača ponosno su nam predstavili svoju stogodišnju tradiciju

djelovanja u KUD-u „Rečica“. Već samim izlaskom na scenu i prvim vizualnim dojmom, ostavili ste publiku bez daha! Svi plesači su odlično pripremljeni, uigrani i složni u nastupu, atmosfera cijele izvedbe je bila izvrsna: veselo, razigrano i rasplesano! Čestitam vam sto godina postojanja i čestitam vam na izvrsnom nastupu!

18. KUD „Sv. Rok“, Brežani

Deset članica KUD-a „Sv. Rok“ predstavilo nam se pjesmama, rozgalicama i jednim šetanim kolom iz svoga kraja. Vokalna izvedba je dominantna, a za plesni dio točke odnosno šetano kolo mogu reći da je vrlo dobro izvedeno. Čestitam vam na vrlo dobrom nastupu!

19. KUD „Paurija“, Dubravci

Mješovita dobna skupina pjevača i jedanaest plesačica predstavila nam se zanimljivim odabirom pjesama i plesova svoga kraja. Šetano kolo je vrlo uredno izvedeno, polka je bila spontana i raznolika, svaki par ju je na svoj način interpretirao što je za izvornu skupinu vrlo pohvalno. Đikalica je bila vrlo uigrana, plesačice složna. Drmeš uz rozganje dinamičan, veseo, svaka kružnica u svome tempu izvodi ovisno o dobi i mogućnostima izvođača što doprinosi autentičnoj atmosferi izvedbe u cijelosti. Čestitam vam na vrlo dobrom nastupu!

20. KUD „Župe Sveti Rok“, Skakavac

Sedamnaest plesačica i petorica plesača predstavili su nam se raznolikim izborom pjesama i plesova svoga kraja. Plesno su uvježbani, sigurni u nastupu i fino koriste prostor pozornice. Riječ je o pravoj izvornoj skupini koja njeguje i takav pristup, uglavnom su svi izvođači starije životne dobi, ali vrlo složni i moćni u prezentaciji. Čestitam vam na jako dobrom nastupu!

21. KUD „Sveti Antun“, Zadobarje

Jedanaest plesačica i dvojica plesača predstavili su nam se s dvije vokalne izvedbe, šetanim kolom, đikalicom i drmešom. Šetano kolo je bilo vrlo uredno i sigurno izvedeno. Kod đikalice je bio problem sa scenskom slikom odnosno optimalnim korištenjem prostora pozornice. Naime, tri kružnice su bile loše raspoređene na sceni pa su se dvije pokrivala. Plesno su uvježbani, pripremljeni i veseli, samo pripazite na scenske slike. Čestitam na vrlo dobrom nastupu!

22. KUD „Vinčica“, Belajske Poljice

Sedam starijih žena, sedam mladih djevojaka i jedan momak predstavili su nam se pjesmama i plesom koji su se izvodili uz žetvu. Starije žene pjevaju i žanju, potom nas kratkim dijalogom uvode u ples mladih – vrlo dobro scensko rješenje kod prikaza običaja. Plesno su vrlo uigrane, sigurne i rasplesane. Izvedba u cijelosti je bila vrlo uredna i dobro organizirana. Čestitam vam na vrlo dobrom nastupu!

23. KUD „Netretić“, Netretić

Devet plesačica i trojica plesača predstavili su nam se jednom vokalnom izvedbom, šetanim kolom, svingom i drmešom. Plesači su rasplesani, spontani, a uigrani, poletni i dobro koriste prostor pozornice. Sugerirala bih vam da na scenu ne izlazite s nalakiranim noktima jer nošnja to nikako ne trpi. Kako sam i u uvodu istaknula, najdirljiviji trenutak smotre mi je bilo kad je baka s dva štapa zarozgala i sve nas ostavila bez daha! Njezinu sreću smo svi u publici osjetili i veliko joj hvala na tome! Čestitam vam na vrlo dobroj izvedbi!

24. KUD „Sv. Mihovil“, Nikšić

Najmlađe društvo u ovoj županiji u sastavu od deset plesačica i čak sedam plesača predstavilo nam se bogatim izborom pjesama i plesova svoga kraja. Plesači su uigrani, rasplesani, glasni i vrlo uredni. Pozicije su čiste, dobro koriste prostor pozornice, cijela izvedba odiše vrlo moćnom atmosferom! Čestitam vam na izvrsnom nastupu!

Jednoglasnom odlukom stručne komisije predložene su sljedeće skupine za navedene smotre:

KUD „Lipovac“, Generalski Stol - **HSK (izvorni)**

KUD „Sv. Mihovil“, Nikšić - **Vinkovačke jeseni**

KUD „Rečica“, Rečica - **ISTRA**

KUD „Sv. Juraj“, Draganić - **Otočac**

KUD „A. Klasinc“, Lasinja (Pokuplje) - **METKOVIĆ**

KUD „Sveti Antun“, Pokupska Dolina, Karlovac - **Đakovački vezovi**

KUD „Kamanje“, Kamanje - **Brodsko kolo**

KUD Graničar, Cvitović - **SF SMŽ (Martinska Ves)**

KUD „Klek“, Ogulin - **Zadar**

FA „Ivan Mažuranić“, Karlovac - **HSK KOREOGRAFIRANI FOLKLOR**

BILJEŠKE

Pučko otvoreno učilište Ogulin
Trg Petra Stipetića 1
47300 Ogulin
+385 47 522 257
www.uciliste-ogulin.hr
pouogulin@ogulin.hr

#POUOgulin #IgraKolo

IGRA KOLO

Smotra izvornog folklora Karlovačke županije

Republika
Hrvatska
Ministarstvo
kulture
Republic
of Croatia
Ministry
of Culture

